

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 256 (6232) | 4 лістапада 1938 г., пятніца | ЦЕНА 10 КАП.

НАПЕРАД ДА НОВЫХ ПЕРАМОГ КОМУНІЗМА!

Учора ў газетэ «Правда» і «Звязда» апублікаваныя доклады, прысвечаныя XXI гадавіне Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, у якіх з усёй яркасцю і выразнасцю адлюстраваны перамогі вялікага савецкага народа.

Двадцатый адзін год СССР — краіна перамог сацыялізму — высіла, як граніцы ўнёс, сярэд пагібаючага капіталістычнага свету. Усё больш пудоўнай і велічнай становіцца наша краіна. З кожным годам множацца перамогі сацыялізму, поспехі народаў у сацыялістычнай барацьбе.

Аглядаючыся на пройздены шлях барацьбы і перамог, прымяна і радасна ведаць, што кроў, пралітая нашымі людзьмі, не прайшла дарэмна, што яна дала сваё бліскучыя рэзультаты. З вярхоўных вышніх сацыялізму мы аглядаем на пройздены шлях, і пачуццям законнай гордасці за сябе, за чарговы натхняюць нас пры думцы аб тым, што «Сацыялізм для СССР ёсць тое, што ўжо адабыта і заваявана» (Сталін).

Беларускі перамогі, атрыманых народам Савецкага Саюза да XXI гадавіны сацыялістычнай рэвалюцыі. Прайшоў год быў годам новых перамог у развіццё нашай радзімы, гэта быў год «завяршэння будаўніцтва сацыялістычнага грамадства і паступовага пераходу да комуністычнага грамадства» (Нароткі курс гісторыі ВКП(б)).

За прайшоўшы год народы вялікай, неабсяжнай краіны Савецкай упершыню ў гісторыі чалавечай ажаніліся сапраўды ўсёагульнае, роўнае, правае выбарчае права пры тайным галасаванні. Выбары Вярхоўнага Савета СССР і Вярхоўных Саветаў саюзных і аўтаномных рэспублік паказалі перамогу нашай радзімы, гэта быў год «завяршэння будаўніцтва сацыялістычнага грамадства і паступовага пераходу да комуністычнага грамадства» (Нароткі курс гісторыі ВКП(б)).

За прайшоўшы год народы вялікай, неабсяжнай краіны Савецкай упершыню ў гісторыі чалавечай ажаніліся сапраўды ўсёагульнае, роўнае, правае выбарчае права пры тайным галасаванні. Выбары Вярхоўнага Савета СССР і Вярхоўных Саветаў саюзных і аўтаномных рэспублік паказалі перамогу нашай радзімы, гэта быў год «завяршэння будаўніцтва сацыялістычнага грамадства і паступовага пераходу да комуністычнага грамадства» (Нароткі курс гісторыі ВКП(б)).

«Няхай жыве маршалае і палітычнае адзінства савецкага народа, заваяваўшага свабоду і незалежнасць нашай радзімы пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі!» (З лозунгаў ЦК ВКП(б)).

Разгром і анішчэнне траціцкіска-бухарынскай і буржуазна-нацыяналістычнай банды шпіёнаў, школьнікаў і залатніцкай радзімы аўляецца адной з найвялікшых перамог нашага народа. Увесь савецкі народ падняўся супроць подлых, тройчых прэзэрных агентаў фашызма, траціцкіска-бухарынскай і нацыяналістычнай сволачы, якія імкнуліся перадаць заваяванае кроўнае шчасце народа фашызму. Грозы і вярхоўны савецкі народ пры дапамозе сваёй слаўнай разведкі выкарчаваў асіныя гвазды і будзе і далей выкарчаваць і анішчаць гэтых фашысцкіх вырваўцаў.

«Пройдзе час. Магілы неважных вярхоўнага адрывацы бур'янам і чартападохам, пакрытых вечным прэзэрным часны савецкіх людзей, усяго савецкага народа.

А над намі, над нашай шчаслівай краінай паранешаму ясна і радасна будзе зьявіцца сваёмі вострымі праменьнямі наша сонца. Мы, наш народ будзем паранешаму кроцьчы па ачышчэння ад апошняй нечысці і маразні мнулага дароце, на чале з нашым любімым правальным і настаўнікам — вялікім Сталіным — наперад да комунізма!»

Вораг не склаў аброі. Ён засылае і будзе засылаць сваіх агентаў у нашу краіну, будзе прабаваць падрываць наш тыл. Вось чаму партыя, таварыш Сталін заклікае увесь народ «Узмацніць рэвалюцыйную пільнасць! Пакончыць з палітычнай бесклапотнасцю ў нашым асяроддзі!»

Выкараніць ворагаў народа — траціцкіска-бухарынскай і буржуазна-нацыяналістычных шпіёнаў і школьнікаў, наймітаў замежных разведкаў! Смерць здраднікам радзімы!

Няхай расце і магне савецкая разведка — грозная зброя савецкага народа, нябываючы варты сацыялістычнай рэвалюцыі!» (З лозунгаў ЦК ВКП(б)).

Імпэрыялістычныя агрэсары паступова і ўперта ўлігаваюць свет у вайну. На вярхоўнейшых прасторах Кітая, у

Іспаніі груканьць гарматы імперыялістычнай вайны. Чырвы чалавечы ўцягнута ў вайну. Азвэрлы крывава шыкалі вайны — фашызм, не шкадуць дзяцей, жанчын, старыкоў, не шкадуць культуры, створанай чалавецтвам, агнём і мячом анішчае іх.

Народжаны страхам і бясцільлем буржуазіі, фашызм душыць нават купцы буржуазныя свабоды, асуджае народы на голод, галечу і смерць. Пры падтрыманні Англіі і Францыі азвэрлы фашызм закабалае малыя народы. Германскі і польскі фашызм кавалкамі раздзіраюць Чэхаславакію.

Але як-бы ні быў фашызм агрэсіўны, ён будзе анішчаны надхольчай пролетарскай рэвалюцыяй. Рабочы клас усюды агуртоўваецца для адпору наступваючаму капіталу і фашызму. Народны фронт Іспаніі, Францыі паказвае, якую сілу набывае рабочы клас, калі ён аб'яднаны. Кітайскі народ, падняўшыся супроць японскіх захватчыкаў, служыць прыкладам усім прыгнечаным народам каланіяльных краін.

Працоўнае чалавечтва ведае пільна, якім шляхам трэба весці барацьбу, каб перамагчы. Усе прыгнечаны і эксплуатаваны бачыць, якім пачасцівым і радасным жыццём жыве савецкі народ, які заваяваў сваё шчасце пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна.

Працоўныя ўсяго свету пад непераложным сцягам Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна ідуць згольным поступам на апошні і рашучы бой за сваё вызваленне, супроць фашызма і варварства.

І ў дзень XXI гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі савецкі народ усклікае: «Пролетары ўсіх краін! Прыгнечаныя народы калоніі! Вышэй сцяг вызваленчай барацьбы! Далоў капіталізм! Далоў нацыянальнае прыгнечанне! Няхай жыве пролетарская рэвалюцыя ва ўсім свеце!» (З лозунгаў ЦК ВКП(б)).

Радасна сустракаюць народы СССР XXI гадавіну Вялікага Кастрычніка. Па ўсяму Савецкаму Саюзу ідзе пераключэнне фабрык, заводаў, калгасоў. Новымі вытворчымі перамогамі на ўсім участках сацыялістычнага будаўніцтва сустракае народ вялікі дзень.

Ператварыць СССР у краіну яшчэ больш магутную, самай перадалой у свеце прамысловасці і тэхнікі, самай прадукцыйнай сельскай гаспадаркі, дабачы багата прадуктаў, даваць больш вугалю, нафты, металу, машын, больш паркалю, шуюку, сукна, абутку — такава воля рабочых, сялян і савецкай інтэлігенцыі, ахопленых парасам сацыялістычнага спаробніцтва. Разам з ростам нашай краіны растуць людзі, кудры — самы каштоўны капітал у свеце. Сотні тысяч мільёны атрымалі ведаў, авалодалі тэхніку, сталі станаўцамі — перадавікамі сацыялістычнай прамысловасці і сельскай гаспадаркі.

«Многамільённая армія ўдарнікаў і ўдарніц прамысловасці і транспарта, станаўцаў і станаўцаў — анічым людзям нашай краіны — большэвіцкае прытаненне!»

«Прытаненне станаўцаў сацыялістычных палёў, якія па-большэвіцку змагаюцца за высокі ўраджай! Няхай працтвае жамгане і культурнае жыццё калгасоў і калгаснікаў!» (З лозунгаў ЦК ВКП(б)).

Выраслі новыя кадры савецкай інтэлігенцыі, якія паказваюць узоры большэвіцкай работы, дзяржаўна і галіне тэхнікі і навукі. Нідзе ў свеце не створаны такія спрыяючы ўмовы для работы нашай інтэлігенцыі, як у Савецкім Саюзе! Наша многамільённая армія інтэлігенцыі мае неабмежаваныя прасторы для прымянення сваіх творчых сіл і здольнасцей.

Лепшыя прадстаўнікі савецкай інтэлігенцыі — сыны і дачкі радзімы, простыя людзі з народа — паказваюць усюму свету большэвіцкую мужнасць, гераізм, высокую таленавіцасць, адукаваную з жалезнай уперццю і дагаднёнай мэты.

«Няхай жыве наша савецкая, народная інтэлігенцыя! Больш увагі палітычнаму выхаванню і большэвіцкай загартоўцы савецкай інтэлігенцыі!» (З лозунгаў ЦК ВКП(б)).

Вялікая сталінская эпоха нараджае гераюў! Слава ім! Слава вялікаму правальцу, настаўніку таварышу Сталіну, які любіўна, па-бальжоўску расіць гэтых гераюў!

Няхай жыве Усеагульная комуністычная партыя большэвікоў — перадавы атрад працоўных СССР!

Няхай жыве вялікі непераложны сцяг Маркса — Энгельса — Леніна—Сталіна! Няхай жыве ланінізм!

Няхай жыве наша родная, непераможная Чырвоная Армія, магутны аплот мірнай працы народаў СССР, верны вартавы заваяванняў Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі!

Няхай жыве Ваенна-марскі флот СССР — надзейная ахова марскіх граніц нашай радзімы!

(З лозунгаў ЦК ВКП(б) да XXI гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі).

НОВЫ РАЗДЗЕЛ ЧЭХАСЛАВАКІІ

ПРАГА, 3 лістапада. (БЕЛТА). «Арбітражная камісія» ў саставе германскага і італьянскага міністраў замежных спраў Рибентропа і Чыано з удзелам Хвалкоўскага (міністр замежных спраў Чэхаславакіі), Канія (міністр замежных спраў Венгрыі), прэм'ер-міністра Славакіі Тысо і прэм'ер-міністра Закарпацкай Украіны Валопшы на вечарам 2 лістапада вынесла рашэнне аб венгерскіх тэрытарыяльных прэтэнзях да Чэхаславакіі.

Згодна рашэнню «арбітражу», да Венгрыі адыходзіць уся паўднёвая і паўднёва-ўсходняя частка Славакіі з буйнымі гарадамі Левіца, Кошыцэ, Лучанец, Рымаўска Собота, а таксама ўсё паўднёвая даліна Закарпацкай Украіны, дзе знаходзіцца найбольш плодотворны ўчастак края з гарадамі Мукачова, Ужгорад, Берагова. «Арбітражная камісія» вышла далёка за рамкі этнаграфічнага прыняцця, далучыўшы да Венгрыі рад раёнаў з большасцю славацкага і украінскага насельніцтва. На тэрыторыі адорганізаванай абласці, пражывае 450 тысяч славакаў. Рашэнне «арбітражнай камісіі» наносіць

Камсамольца-студэнта, штампавальнік менскага завода лаптугоў Галя т. П. П. Нехайчы XXI гадавіну Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі сустракае выдатнымі вытворчымі паказальнікамі. Тав. Нехайчык сістэматычна выконвае сваю норму на 200 проц. Фото Л. Мазалева. (СФ).

Фашысцкі тэрор у Цешынскай Сілезіі

ВАРАШАВА, 3 лістапада. (БЕЛТА). З Цешынскай Сілезіі паведамляюць аб ліхаманкава паспешнай фашызмацкай ўсіх галін гаспадарчага і палітычнага жыцця, праводзімай польскімі фашысцкімі ўладамі ў акупіраваных раёнах. Па вестках газеты «Роботнік», польская адміністрацыя, насалдзіўшы сваіх камісароў ва ўсіх гаспадарчых і муніцыпальных установах, энергічна прыступіла да разгрому класавых рабочых арганізацый, поўнасю дэзарганізаваўшы дзейнасць дэмакратычных

профсаюзаў, страхавых кас і іншых рабочых аб'яднанняў. Профсаюзныя дзеячы падвяргаюцца лютым праследванням. Многія кіраўнікі фабрычна-заводскіх арганізацый арыштаваны. Як вільна з паведамленняў газет, рабочыя Цешынскай Сілезіі энергічна выступаюць супроць фашызма. Аб гэтым сведчаць масавыя арышты дзеячоў рабочага руху ў акупіраваных раёнах Чэхаславакіі.

На франтах у Іспаніі

ЦЕНТРАЛЬНЫ ФРОНТ

Як паведамляе агенства Эспань, 2 лістапада, а 21 галіне, артылерыя мяжэжнікі арабла новую бамбардыроўку Мадрыда. Бамбардыроўка прадляжалася 2 галіне. Папхожэла многа будынкаў. Колькасць чалавечых афар пакулі не ўстаноўлена. У адным з будынкаў, які быў папхожэла бамбардыроўкай, адбылася сход. Два ўдзельнікі схода забіты і некалькі чалавек ранена.

Вечарам 1 лістапада і раніцою 2 лістапада замежная фашызмацкая авіяцыя некалькі разоў бамбардыравала порт Валенсіі. Увесь забіты і ранены.

Надлетчы фашызмацкай авіяцыі на рад вёсак, размешчаных на каталонскім узбярэжжы, былі ажаніліўлены пяццю італьянскімі самалётамі «Савойя-81». Адзін з гэтых самалётаў папхожэла агнём рэспубліканскіх батарыі, вымушчы быў зрабіць пасадку на каталонскі тэрыторыі. Усе члены экіпажа — італьянцы, у ліку якіх лейтэнант Марцінары Аджэло, узяты ў палон.

ПАСЯДЖЭННЕ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

1 лістапада Совет Народных Камісараў БССР на чарговым пасяджэнні абмеркаваў пытанне аб рабоце Менскага гарадскога савета. З дакладам па гэтым пытанню выступіў упаўнаважаны Камісіі саветаў і апарата СНК КССР па БССР тав. Мікенас.

На пасяджэнні былі прыведзены шматлікія факты, якія сведчаць аб зьніжэнні неадавальняючай рабоце прэзідыума і апарата Менскага гарадскога савета.

Кіраўнікі гораветаво груба паруюць саветскую дэмакратыю. На працягу двух год прэзідыум і дэпутаты гораветаво не рабілі справядлач перад выбарчыкамі, а многія дэпутаты не выступалі перад выбарчыкамі са справядлачымі момантамі іх выбару ў 1934 годзе. Многія дэпутаты ўсім забываюць аб сваіх абавязках перад працоўнымі, якія аказалі ім лавэрэ прэзідыуму, не ставіў на сваіх пасяджэннях пытаньня аб рабоце дэпутатаў, дэпутатскіх груп і не кіраваў. На працягу 1938 года пасяджэнні пленума гарадскога савета праводзіліся пры наяўнасці не больш 50 проц дэпутатаў і пры неадавальняючай актыўнасці прысутнічваючых кіруючых работнікі гарадскога савета фактычна ігнаруюць работу секцыяў і члены секцыяў глыбока ўсыкую зашкаўленасць у рабоце.

У практычнай рабоце гораветаво лавушчаны факты паружэння рэвалюцыйнай законнасці прэзідыуму гораветаво выне рад незаконных абавязковых паставоў, мей меца факты напярэвак накладання штрафаў на грамадзян. Дрэнна арганізавана разгляд заяў і скарг працоўных — гэта важнейшая справа перадаверана тэхнічным работнікам. Дрэнна працуюць аддзелы гарадскога савета. Асабліва слаба праходзіць работа па задаваленню бытавых і культурных запатрабаваў працоўных горада: забеспячэнне аалам капітальны і быгучы рамонт кватар, выпуск прадметаў шырокага спажывання і арганізацыя рамонту абутку, трыкатажу, металічных вырабаў.

Соўнарком адзначаў, што ліквідацыя рынківаў школьніцтва ў рабоце гораветаво праходзіць неадавальняюча. Совет Народных Камісараў абавязваў прэзідыум гораветаво і кіраўнікоў яго аддзелаў перабудаваць сваю работу на аснове Сталінскай Канстытуцыі, падпарадкаваўшы ўсю сваю дзейнасць вышэйшаму заклад задавалення культурна-бытавых запатрабаваў працоўных, рашуча палешпышы сувязь савета з масамі.

Старшнін гораветаво тав. Любичу прапанавана ў дэкадны тэрмін забеспячыць плавана завоз паліва ў рэзэрва, задавальняючых патрэбы насельніцтва на зімовы перыяд, у дэкадны тэрмін закончыць капітальны і быгучы рамонт жыллёвага фонда, забеспячыць поўнае выкананне плана капітальнага будаўніцтва і рамонту быгучага года.

За неадавальняючую работу па задаваленню патрэб працоўных Совет Народных Камісараў выне суровую вымову наменіку старшнін гораветаво тав. Герчыкува і загадчыку аддзела

Марскія піраты ля берагоў Англіі

ЛОНДАН, 3 лістапада. (БЕЛТА). Як паведамляе агенства Рэйтэр, учора ў 16 кілометрах ад Кромэра замежны ваенны карабель абтраляў іспанскі параход «Кантабрыя». (Горад Кромэр размешчан на паўночна-ўсходнім узбярэжжы графства Норфок, амаваемым Паўночным морам). Бамбардыроўка «Кантабрыя» прадляжалася на працягу паўтары гадзіны. Затым у Кромэры было атрымана паведамленне, што іспанскі параход ахоплен палымем. Мясцовая выратавальная станцыя выслала на дапамогу камандзе «Кантабрыя» некалькі лодак. Пяць чалавек каманды, у тым ліку капітан, былі дастаўлены на лодак у Кромэр, а ішныя дзесяць былі ўзяты на борт англійскага гандлёвага парахода, які накіроўваўся ў Лондан Крэйсер, які абстраляў іспанскі параход. Удзельнікі англійскай газеты пытаюцца: «Ці не належыць ваенны карабель, які абтраляў «Кантабрыя», Германіі?» і сумняваюцца ў тым, каб ваенны карабель мяжэжнікі мог праціці неаўважаным у гэтую частку Паўночнага мора.

ПЕРАДВЫБАРЧЫ ТЭРОР У ПОЛЬШЧЫ

ВАРАШАВА, 3 лістапада. (БЕЛТА). У сувязі з падрыхтоўкай «выбароў» у сеймі і сенат у Польшчы ў апошнія дні значна ўзмацніўся тэрор супроць рабочага і сялянскага руху. Апрача масовых арыштаў за неадавае ўдзельніцтва ў прымусовых «выбарках», польскія ўлады арганізавалі рад буйных палітычных працэсаў па абвінавачанню «у антыдзяржаўнай і комуністычнай дзейнасці». Так, напрыклад, у горадзе Роўна (Валыскае ваяводства) адбыліся дзень два працэсы дзанаццаці сялян, прыгавораных да турэмнага з'явалення на тэрмін ад 5 да 10 год за прыналежнасць да антыдзяржаўных арганізацый і за «антыўрадавую пра-

паганду». На 7 лістапада ў Беластоку назначан буйны палітычны працэс 22 рабочых, абвінавачаных «у антыдзяржаўнай дзейнасці і ў арганізацыі камуністычных ачэкаў». Усім абвінавачаным патражае даўгатэрміновае турэмнае з'яваленне.

Шчырна рух пратэсту сялянскіх мас. У Новым Сончы (Кракаўскае ваяводства), напрыклад, вызная сесія суда слухае справу 150 сялян, выгнаўчых з сваёй вёскі Зубскай аборчыкаў падаткаў і суправаджаўшую іх паліцыю. Гэтыя 150 сялян падсталі супроць ізаіцыя ў будынку Бюкаа акупіраванай пёлькі за падатковыя нядоімі.

ДРУГАЯ СЕСІЯ НАЦЫЯНАЛЬНА-ПАЛІТЫЧНАГА СОВЕТА КИТАЯ

ЧУНЦІН, 3 лістапада. (БЕЛТА). Умававанне адзінага нацыянальнага фронту ў Кітаі ніцэ раз прадэманстравала поўнае адданне ўсіх палітычных партыяў і груп, прадстаўнікі якіх сабраліся на сесію нацыянальна-палітычнага савета.

1 лістапада на пятым пасяджэнні сесіі аднагалосна прынята рэзалюцыя аб поўным падтрыманні Чан Кай-шы і палітыцы прадчайнай вызваленчай вайны, ізаіжанай у звароте Чан Кай-шы да кітайскага народа. Па праналево старэйшага члена савета Чжан І-ліна со-

вет звярнуўся да ўрада з прапановай апублікаваць адрозы аб палітыцы працяжнай вайны, каб рассяць усе чуткі, распаўсюджываемыя ворагам. Сесія прыняла таксама прапанову члена савета, прадстаўніка кампартыі Кітая Ван Міна, выступіўшага ад імя 72 членаў савета з заявай аб поўным падтрыманні Чан Кай-шы і нацыянальнага ўрада, аб узманненні ўнутранага аб'яднання і аб пярэднім рашэнні прадляць гэту вайну да пераможнага канца.

Старшнін гораветаво тав. Любичу прапанавана ў дэкадны тэрмін забеспячыць плавана завоз паліва ў рэзэрва, задавальняючых патрэбы насельніцтва на зімовы перыяд, у дэкадны тэрмін закончыць капітальны і быгучы рамонт жыллёвага фонда, забеспячыць поўнае выкананне плана капітальнага будаўніцтва і рамонту быгучага года.

За неадавальняючую работу па задаваленню патрэб працоўных Совет Народных Камісараў выне суровую вымову наменіку старшнін гораветаво тав. Герчыкува і загадчыку аддзела

НАСУСТРАЧ ВЯЛІКАМУ СВЯТУ

МАСКВА, 2 лістапада. (БЕЛТА). Ва Усеагульнай бібліятэцы імя В. І. Леніна адкрыта вялікая выстаўка, прысвечаная XXI гадавіне Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Асноўная мэта выстаўкі — дапамагчы чытачу пры глыбокім вывучэнні гісторыі ВКП(б).

МАСКВА, 2 лістапада. (БЕЛТА). Усеагульнае навукова-даследчы інстытут сельскагаспадарчага машынабудаўніцтва (ВЦСХОМ) і завод «Комунар» ат-

рымалі вялікую перамогу. Яны выпусцілі першую савецкую баваўнянаўборачную машыну.

КУЙБЫШЭУ, 2 лістапада. (БЕЛТА). Урадавая камісія закончыла прыёмку пабудаванага ў Куйбышэў будынка Палаца культуры імя В. В. Куйбышэва.

У Палацы — 310 пакояў, плошча ў 13 тысяч квадратных метраў. Перад Палацам устаноўлен помнік В. В. Куйбышэву.

(БЕЛТА).

ПАРТЫНАЕ ЖЫЦЦЕ

Высокая палітычная

актыўнасць комсамольцаў

(Ад спецыяльнага карэспандэнта «Звязды» па Віцебскай вобласці)

У 76 першых комсамольскіх арганізацый горада праведзены справядлівае выбарчыя сходы. У пераважнай большасці сходы прайшлі на высокім палітычным узроўні, пры вялікай актыўнасці комсамольцаў, якая выражаецца ў вострай крытыцы неахопў, дачы каштоўных працэнтаў на палатэнно комсамольскай работы.

З вялікай актыўнасцю прайшоў справядлівае выбарчы сходы комсамольскай арганізацыі Педлагагічнага інстытута. У сірочках па справядлівае камітэта выступілі 24 комсамольцы Гэта арганізацыя на асобных участках работы дабілася выдатных поспехаў. За 1938 год прынята ў комсомол больш 200 чалавек перадавой моладзі. Узорна пастуў лена палітычная вучоба комсамольцаў разгорнута мастацкая самадзейнасць.

Добрых поспехаў у рабоце дабілася комсамольская арганізацыя лясотрававай фабрыкі. У 1938 годзе арганізацыя вырасла на 60 чалавек. Усе комсамольцы ахоплены вучобай, каманда Чырвонага крыжа трывае прылітства ў горадзе. Комсамольскія маладзёжныя брыгады ў перадакстрычніцкім сацыялістычным саборніцтве заняты вучобай. Адабраючы работу камітэта, комсамольцы ўнеслі каштоўныя прапановы.

Рэзка крытыцы падвергнулі работу камітэта комсамольцы аўтоаўтовай фабрыкі «Прагрэс». Камітэт на чале сакратара Хрысюком разавулі работу ў комсамольскай арганізацыі. Палітуркі працавалі а перапынках, даручэння комсамольцы не атрымлівалі. За ўвесь 1938 год комсамольска арганізацыя вырасла ўсяго толькі на 7 чалавек. Комсамольцы прызналі работу камітэта «апазіцыйнай». Вострай крытыцы быў падвергнут партыйны камітэт, які слаба дапамагае комсамольскай арганізацыі.

Станоўчым момантам у ходзе справядлівае выбарчых сходаў з'яўляецца тое, што ў іх рабоце актыўна ўдзел прымаюць маладыя комсамольцы, якія ў 1938 годзе ўступілі ў ВЛКСМ. Комсамольцы, якія раней лічылі пасіўнымі, ніколі не выступалі на сходах, актыўна крытыкуюць неахопныя работы сваіх камітэтаў, уносяць шчырыя прапановы.

У радые комсамольскіх арганізацый

рэзка крытыкавалі гарком комсомолу. Комсамольцы Педінстытута абвінавачвалі работнікаў гаркома ў слабай сувязі з студэнцкай моладдзю. Комсамольцы завода імя Кірава таксама абвінавачвалі работнікаў гаркома ў тым, што яны з'яўляюцца рэдкамі госпамі на заводзе.

Да кіраўніцтва комсамольскіх арганізацый прыйшлі новыя, энергічныя людзі, вырастаюць на нізавой комсамольскай рабоце, да канца адданыя справе партыі Леніна—Сталіна.

Сакратаром комсамольскага камітэта станбаўдучага завода імя Кірава прызначаны тав. Карпелеў, які працаваў слесарам у стаханавцаў прайшоў сабе добрым комсамольскім прапагандыстам. Сакратаром комсамольскага камітэта швейнай фабрыкі «Прафінтэр» выбрана комсамолька тав. Відровіч. Да гэтага яна была камсоргам заводскага цеха, яе комсамольска група па праву лічылася перадавой. На фабрыцы «Прагрэс» сакратаром комсамольскага камітэта выбран тав. Лапатухіна, актыўны комсамольца, брыгадзёр комсамольска маладзёжнай брыгады.

У склад кіруючых комсамольскіх арганізацый выбрана многа маладых комсамольцаў. Намеснікам сакратара комсамольскага камітэта фабрыкі «Прагрэс» выбрана тав. Іванюска, 17-гадовага стаханавца, уступіўша ў комсомол у 1938 годзе. Членам комсамольскага камітэта швейнай фабрыкі «Прафінтэр» выбрана стаханавца Максімава, якая ў гэтым годзе ўступіла ў комсомол.

У сваіх наказах новаму саставу комсамольскіх камітэтаў комсамольцы дабіваюцца ўказанні па-большавіцку выканаць важнейшыя задачы комсомолу, як: вывучэнне пераічнай гісторыі ВКП(б), павышэнне рэвалюцыйнай пільнасці, умацаванне абароннай работы, хутчэйшае выпраўленне памылак, укаваных ЦК ВКП(б) у сваім працяглай ленынска-сталінскаму комсомолу.

Справядлівае выбарчыя сходы комсамольскіх арганізацый горада прымалі пад знакам дававай крытыкі і самакрытыкі, пад знакам блізкай аднавацы комсамольцаў і ўсёй сацыялістычнай партыі Леніна—Сталіна і яе правяду таварышу Сталіну.

З. ЛАРЫСАУ.

СПРАВАДЗАЧЫ ПЯРВІЧНЫХ ПАРТАРГАНІЗАЦЫЙ НА БЮРО РАЙКОМА

Рашэннем бюро Капыльскага райкома КП(б) у лістападзе месяца праведзены сходы першых партарганізацый у дакладнай сакратару парткома і партаргоў аб выкананні рашэнняў справядлівае выбарчых сходаў і рэальна іх пранаву, унесенах камуністамі на гэтых сходах.

На бюро РК КП(б) будучы заслуханы справядлівае сакратару парткома і партаргоў партарганізацый Браткоўскага сельсовета, Капыльскага і Цімкаўскага мясцовых саветаў, Бабаўнянскага сельсовета і інш., у якіх работа справядлівае выбарчымі сходамі была прызнана неадвальнайчай.

Райком КП(б) вылучыў групу таварышаў з райпартактыва, у тым ліку сакратару і членаў бюро райкома КП(б) для абследвання і праверкі работы, вывучэння становаіча спраў тых партарганізацый, якія будуць адгаворыцца на бюро райкома. Гэтыя таварышы будуць не толькі праверка, але і аказаць канкрэтную дапамогу першым партарганізацыям у распрацоўцы мерапрыемстваў па палітычным партыйна-палітычнай работы ў гэтых партарганізацыях.

24 кастрычніка 1938 года бюро Плесчаніцкага РК КП(б) абмеркавала даклад сакратара аб рабоце райнавай газеты «Ленінец».

Бюро райкома адзначыла неадвальнае асветленне на старонках райгазеты пільнае партыйнага жыцця ў асветленні пытанняў партыйнага жыцця раёна.

Семинар для прапагандыстаў Менскага гаркома КП(б) па вывучэнні «Гаротлага курса гісторыі ВКП(б)». На здымку: завіцкі па другому раздзеле гісторыі. На першым плане — т. М. С. Мельніца і Н. Н. Паню.

ПЕРАДКАСТРЫЧНІЦКАЕ СПАБОРНІЦТВА

ДЗЕСЯЦЬ ВАГОНАЎ ЗВЫШ ПЛАНА

З выключным вытворчым уздымам сустракае XXI гадавіну Вялікага Кастрычніцкага рабочага калектыву менскага вагонарамонтнага завода імя Мяснікова.

Асабліва вялікіх поспехаў дасягнулі комсамольскія брыгады. Наперадзе ў перадакстрычніцкім саборніцтве па вяду ідзе сацыялістычнае стаханавцаў комсамольска-маладзёжная брыгада тав. Трапейкі. Брыгада на працягу верасня і кастрычніка выканала план

па рамонту вагонаў на 230 процантаў, выпусціўшы звыш плана 10 вагонаў. Брыгада сталароў тав. Лапчынец-Іванавіч раён не выконваўша свайго вытворчага задання, зараз, дзякуючы шэфству чалаві перадавой брыгады Трапейкі, сістэматычна перавытала план. За выдатны паказальнік у сацыялістычным саборніцтве брыгада тав. Трапейкі ўзнагароджана заводскім комсамольскім камітэтам юбілейнай дошкай імя XX годдзя ВЛКСМ.

АДСТАЮЧЫЯ СТАНОВЯЦА СТАХАНАЎЦАМІ

Калектыву рабочых менскага завода ланушоў Галія ільчэ ў верасні ўключыўся ў перадакстрычніцкае сацыялістычнае саборніцтва. Начальнікі цэхаў, майстры, брыгадзёры ўзлілі шэфства над адстаючымі рабочымі. Гэтае шэфства дало свае вынікі. Раён не выконваўша свае нормы работы і работніцы, як рэвалюцыйцы Парфяновіч, нахлалчы Лапкоўскі, штампоўшчык Чарыўскі і многія іншыя сталі стаханавцамі.

За апошні час тры брыгады сталі сацыялістычна-стаханавцамі. Цяпер у тэрміны і штатовачым погах няма ні аднаго рабочага, які б не выконваў сваёй нормы. За кастрычнік колькасць стаханавцаў па заводзе павялічылася на 30 чалавек.

Перадавыя стаханавцы паказваюць узоры высокай прадукцыйнасці працы. Стаханавцы тт. Клеўжа, Зіновіч і Капілюк сістэматычна выконваюць норму звыш чым на 300 проц. Больш чатырох норм сістэматычна дае штатпоўшчык Глушанок.

У выніку сацыялістычнага саборніцтва паміж цэхамі, брыгадамі і асобнымі рабочымі завод з поспехам выканаў узяты абавязальства. Да 1 лістапада дзятэрмінова выканана 11-месячная вытворчая праграма. Выпушчана на працягу года на 4.456 тыс. рублёў. Пэх шырэйшае асабістае выраб кансервальных ножаў. К канцу года іх будзе выпушчана 11 тысяч штук.

ЗА ПРАВА ЁДЗЕЛУ Ў ПЕРШАЙ КАЛОНЕ

ДОБРУШ, 3 лістапада. На аснове перадакстрычніцкага саборніцтва рабочага калектыву фабрыкі «Герой працы» дасягнулі значных поспехаў. У кастрычніку замест планавых 3.099 тон паперы фабрыка выравала 3.533 тон — 114 проц. плана.

Сетачнікі пятай паліроўнай машыны тт. Брашвіч і Забінз выканалі план кастрычніка на 127 проц., сетачнікі трэцяй машыны т. Жураўлеў выканаў план на 118 проц.

Зараз на фабрыцы саборніцтва працаваў пад знакам заваявання права ўдзелу ў першых радах дэманстрантаў у дзень 7 лістапада. Саборніцтвам ахоплены 142 брыгады з лікам 2.500 чалавек.

Трэба адзначыць, што з прычыны недадатку чыгуначнай патрэбнай колькасці вагонаў усе склады фабрыкі завалены гатовай прадукцыяй. Гэта можа прывесці да перабою ў рабоце фабрыкі.

ВЫТВОРЧЫ ЁЗДЫМ

Комсамольцы і несаюзная моладзь арпелі «Чырвоны панчошнік» (г. Мозыр) рыхтуюць дастойную сустрэчу вялікаму святу—XXI гадавіне Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі.

У арпелі добра арганізавана вытворчая дысцыпліна. Узяты абавязальства па выкананню вытворчага плана перавышана. За кастрычнік вытворчы план выканан на 135 проц. Іншыя тавары стаханавцаў руху ў арпелі з'яўляюцца комсамольцамі.

Штодня праводзіцца сярод рабочых чыткі газет і палітфармацыя. Кожны член арпелі ў курсе ўсіх падзей нашай вятніцкай радзімы. Прауючы гурткі ЛПХА і ГСА. Да свята рыхтуюць варашылаўскіх стралякоў.

РЭКОРДЫ СПЛАШЧЫКАЎ

Сплашчышчы Полацкага леспрамгаса з гонарам выканалі ўзятае на сябе абавязальства па дастойнай сустрэчы кастрычніцкага свята. Леспрамгас на 10 дзён раней тэрміну выканаў сваё сезоннае заданне па сплаву. Усяго сплаўлена 57 тысяч кубаметраў драўніны.

Першай выканала сваё заданне брыгада знатнага сплашчышчы БССР Туфара Сцяпана, якая даставіла да канца чыгуначнага пункта 28.000 кубаметраў драўніны.

За ўзорную стаханавцаў работу тав. Туфар і дзятэльні яго брыгады т. Казінец прэміраваны публікацыямі на курорт на паўднёвым берагу Крыма.

Падарункі стаханавцаў да свята

ОРША (Спец. нар. «Звязды»). Калектыву будаўнікоў Аршанскага Ільчэ камбіната рыхтуе да дня вялікага пераможца свята выдатны падарунак—будзе закончана будаўніцтва 4-павярховага жыллага дома. 47 новых кватэр атрымаюць стаханавцы Ільчэкамбіната. Два другія дамы і рабочая паліклініка будуць закончаны ў бліжэйшыя дні. Сярод будаўнікоў шырока разгорнута сацыялістычнае саборніцтва. Брыгады штукатурна і кіруема патомственным штукатурам І. П. Нікіціным, сістэма-

тычна перавышанае вытворчыя заданні. Апошні паказальнік брыгады — 245 проц. нормы. Столяр тав. Падургоўнік В. Н. выконвае норму на 185 проц. Па два дзённыя заданні за змену выконваюць бетончыкі Бондараў П. К. і Напранка Е. Д. Перадвікі маладняга цеха тт. Палкова Л. М. і Сіманова А. П. даюць да 180 проц. нормы. Увесь калектыв будаўнікоў ахоплен першым сустрэць вялікае свята працоўных стаханавцаў пераможцамі.

ТУРСНІ.

ЗАЛАТЫ ФОНД АБОРОНЫ ДЗЯРЖАВЫ

Радзі комсомолу ў нашай часці іх стра растуць. У комсомол уступаюць чырвоныя дзеці—выдатнікі баявой і палітычнай падрыхтоўкі. Іны бачаць у ВЛКСМ родную, блізкае сэрцу арганізацыю, якая дапамагае ім палітычна на расці і ісці ў нагу з кіпучым жыццём нашай радзімы.

У нашай часці ёсць цалкам комсамольскія падраздзяленні. Байцы і камандзіры вельмі даражыць званнем комсамольца і хочун атрымаць яго гучым заслужана. Перш чым падаць ваяву, яны стараюцца зрабіць што-небудзь выдатнае, прыкметнае, што рэкамендавала б іх, як перадавых ідэяў Чырвонай Арміі.

Баен тав. Забык, якога мы прынілі надаўна ў комсомол, дабіўся звышметкай стральбы, бач тав. Елісеў — выдатных рэзультатаў па ўсіх відах баявой падрыхтоўкі.

Лепшыя комсамольцы, вытрыманы, палітычна спецыя таварышы, працягваюць сябе на рабоце, уступаюць у рады партыі.

Сярод прынятых у кандыдаты ВКП(б) — комсамольцы-выдатнікі тт. Байшоў, Макараў, Яшук, Важакін, Каралеў і іншыя.

Комсамольцы-выдатнікі тт. Трапейкі, Бальшакоў, Іванавіч, Еранасян і Фядотаў занесены былі на дошку гонару імя 20-годдзя ВЛКСМ.

Партыя аказала вялікае давер'е армейскаму комсомолу, вылучыўшы лепшых, перадавых комсамольцаў намеснікамі і памочнікамі палітуркоў. Многія намеснікі і памочнікі палітуркоў значна выраслі. Так, тт. Мухін, Пашчык прауючы зараз самастойна. Да 20-годдзя ленынска-сталінскага комсомолу 11 лепшых комсамольцаў вылучаны на пасады намеснікаў і памочнікаў палітуркоў.

Народны камісар абароны маршал Саюзна таварыш Варашылаў назваў комсомол залатым фондам абароны дзяржавы працоўных Комсамольцы нашай часці прыкладаюць усе сілы да таго, каб быць дастойнымі гэтага высокага звання.

В. ЗАЙНІ.

ДА XXI ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЕВІЛЮЦЫІ

ЗАМОЖНАЕ КАЛГАСНАЕ ЖЫЦЦЕ

У XII раздзеле гісторыі Усеагузнай камуністычнай партыі (большавікоў), там, дзе падзвіжца вынікі пераможца сацыялізма к канцу 1937 года, славана:

«У вёсцы канчаткова ўмацаваўся калгасны лад. Гэтаму можа сведчыць чалаві Статут сельсагаспадарчых арпелі, прыняты на II з'ездзе калгаснікаў-ударнікаў у лютым 1935 года, і замацаванне за калгасамі ўсіх апрацоўваемых ім зямель на вечнае карыстанне. Дзякуючы ўмацаванню калгаснага ладу знікла беднасць і незабяспеканасць у вёсцы».

Сялянства царскай Расіі сістэматычна, пастаянна галадала. Інакш не магло і быць. Во 65 процантаў сялян вымушаны былі весці сваю гаспадарку на жабрацкім надзеле, які не забяспечваў нават галаднага іонавання. 15 процантаў сялянскіх двароў зусім не мелі пасеваў. Не было чым, ды і не было было севяць. Халпа Расія мела зямель больш, чым якая-небудзь іншая краіна. Але гэтыя зямлі належалі памешчыкам і капіталістам.

Толькі Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя сапраўды вызваліла сялян і знішчыла гэту справядліваю несправядлівасць. Больш 100 мільёнаў гектараў зямлі, належышай памешчыкам, царскай фаміліі, манастырам і капіталістам, перайшло ў карыстанне працоўнага сялянства. У часе калектывізацыі, калі кулацтва было ліквітавана як клас, у карыстанне бяспечна і сэрдыноў увайшоўшы ў калгасы, было перадаана ільчэ звыш 80 мільёнаў гектараў зямлі, якая раней належала кулацтвам.

Савецкая ўлада поўнацю забяспечыла калгаснікаў сучаснымі ўдасканаленымі машынамі, якія аблегчылі работу калгасніка і ўзнілі прадукцыйнасць працы.

Канулі ў небыццё дапатопныя сельскагаспадарчы прылады, якія рабілі працу сяліяна пакутлівай, цяжкай і таральна катаржнай. Сем мільёнаў 800 тысяч сох і касуляў 4 мільёны 200 тысяч жалезных і 2 мільёны 200 тысяч драўляных плугоў, 17 мільёнаў 700 тысяч драўляных барон — вось тыя прымытныя прылады вытворчасці, якія мела сялянства ў царскай Расіі (па даных перапісу 1910 года). Удасканаленыя машыны былі вялікай рэдкасцю.

Савецкі ўрад і камуністычная партыя ўзброілі калгаснае сялянства самай магутнай самай перадавой і сучаснай тэхнікай. Больш 6 тысяч машынаў, трактарных станцыяў, якія аблегчваюць работу калгасна, мелі, па даных на 1 ліпеня 1938 года, 381,6 тыс. трактароў, агульнай магутнасцю 7 мільёнаў 154 тысячы конскіх сіл, 1222 тыс. камбайнаў, 65,9 тыс. грузавых аўтамабіляў, 822 тыс. складаных малаціцак і веларучную колькасць трактарных плугоў, культыватараў, удасканаленых севялак, спонавазалак, касілак, ільчэперабілак, буркакалгаснікаў і іншых сучасных сельскагаспадарчых машынаў і прылад.

Апрача таго, калгасы мелі, па даных на студзень 1938 г., 770 тыс. севялак рознага тыпу, 776,2 тыс. жатвонных машынаў, 321 тыс. малаціцак, 42,8 тыс. рухавікоў і лакамабіляў, 58,7 тыс. грузавых аўтамабіляў.

мільёнаў гектараў у пераводзе на мяккае ворыва. Камбайны ўбралі халбы з 33 мільёнаў гектараў.

Поўнацю забяспечаныя зямлямі, узброеныя перадавой машынай тэхнікай, калгасы штогод вырабляюць велізарныя матэрыяльныя багаціні. У мінулым годзе калгасы вырабілі 6 мільярд 192 мільёны плудоў хлеба, 148 мільёнаў плудоў баваюны, 1 мільярд 244 мільёнаў плудоў цукровых буркаў і 81 мільён плудоў ільчэвалкана. Гэта значна больш таго, што выраблялі да рэвалюцыі памешчыкі, кулакі і сяляне, узятыя разам.

Пры пастаяннай дапамозе савецкай дзяржавы паспяховы развіццё калгасна і жывялагадоўчы. Па даных на студзень 1938 года, у калгасна было 374,6 тыс. жывялагадоўчых ферм, у калгасных жывялагадоўчых фермах, па даных на 1 ліпеня 1938 года, было 16,1 мільёна галоў буйнай рагатай жывёлы і 3 мільёнаў свіней і 32,8 мільёна авячак і коз. Ад сваіх жывялагадоўчых ферм калгасы атрымалі ў мінулым годзе 2 мільёны 600 тысяч плудоў воўны, 33,6 мільёны плудоў мяса і 266,1 мільёна плудоў малака.

Калгасы сталі заможнымі. За апошнія чатыры годзі (1934—1937 гг.) даходы калгасаў узраслі на 171,4 проц. Валовы даход у сярэднім на адзін калгас павялічыўся з 43,1 тыс. рублёў у 1933 годзе да 110,4 тыс. рублёў у 1937 годзе, гэта значыць больш чым у два палавінай раза.

Сорак тры тысячы калгасаў атрымалі ў мінулым годзе аднаго толькі грашовага даходу па 80 тыс. рублёў і больш. Сотні калгасаў маюць грашовы даходы больш 1 мільёна рублёў кожны.

«Калі раней, годзі тры назад, выдалі па аднаму па два кілаграмы зярна на прададзень, то цяпер большасць калгаснікаў у зернявых рабах стала атрымліваць па прададзень ад пяці да дванаццаці кілаграмаў, а многія з іх да дванаці кілаграмаў на прададзень, не гаворачы ўжо аб выдачы іншых прадуктаў і атрыманы грашовых даходаў. Павялічыліся мільёны калгасных двароў, якія атрымалі за год ад 500 да 1500 плудоў зярна ў зернявых рабах, якія атрымалі дзесяткі тысяч рублёў градовага даходу ў баваўняных, бурячных, ільчэных, жывялагадоўчых, віварочных і птэручных плетарных рабах. Калгасы сталі заможнымі. Пабудова новых свярэў і жылковых сталі галоўнымі клопамі калгаснага двара, бо старыя меснахавішчы прадуктаў, разлічаныя на назначныя даляны заласы, не задалавалі і дзесяткі долі новых патрэбнасцей калгаснікаў» (Гісторыя ВКП(б), стар. 325).

1938 год нясе з сабой далейшы рост даходаў калгаснікаў. У калгасе «Алтарда» Чічэскага раёна, Крымскай АССР, на прададзень прыпаде па 13 кілаграмаў зярна і па 3 руб. 37 кал грошай. У 20 калгасах абслугоўваемым Арлоўскай МТС, Нямцкага раёна, Алтайскага края, прададзень азнаваецца ад 20 да 30 кілаграмаў зярна. У арпелі «Памяць Ільчэ», Мышчынскага раёна, Маскоўскай вобласці, толькі аднымі грашмамі на прададзень будзе выдана больш 20 рублёў.

Па 50 кілаграмаў зярна на прададзень атрымліваюць калгаснікі сельскагаспадарчых імя Тэльмана, Урышка раёна, Кустанайскай вобласці, Казахстана.

У выніку перадавой дапамогі бескароўнасць калгаснікаў у асноўным ліквідавана, забяспечанасць калгаснікаў жывялі рэзка павялічылася. Ужо к канцу мінулага года кожны 100 двароў калгаснікаў мелі ў асабістым кармане 138 галоў буйнай рагатай авячак, 70 галоў свіней і 169 галоў аўчак і коз.

Гэты факт — яркі доказ няспынных клопатаў савецкай улады аб калгасным сялянстве. У сваёй перадавой і аўтоаўтоўскай уладарыкаў таварыш Сталін, намачаючы праграму большавіцкай барацьбы за ператварэнне ўсіх калгасаў у большавіцкія, калгаснікаў — у заможных, гаварыў:

«Назавіце мне краіну, дзе б урад падтрымліваў не капіталістаў і памешчыкаў, не кулакоў і іншых багачыняў а працоўных сялян. На сваёй намя і не была такой краіны. Толькі ў нас, у савецкай краіне, існуе ўрад, які стаіць гарой за рабочых і сялян-калгаснікаў, за ўсіх працоўных горада і вёскі супроць усіх багачыняў і эксплуатацятараў».

Даўно канулі ў небыццё тыя часы, калі сяліны, прыдушыны цяжарам памешчыцкай і капіталістычнай эксплуатацыі, сістэматычна галадалі, жылі ў жабрацтве і наўпаўнаснасці ў заўтрашнім дні.

3 года ў год павышаюцца заможнасць калгаснікаў на аснове агульнага росту калгаснай вытворчасці. Няўхільна расце спажыванне, паліпшаюцца харчаванне. Па даных бюджэтных абследванняў імя большавіцкай капіталістычнай прадуктаў харчавання (мяса, тлушчы, рыба, яйкі, цукар і канцэнтраваныя вырабы) павялічыліся за апошнія чатыры годзі другой палігодкі больш чым у два разы.

гаўняні з тым-жа перыядам 1937 года: ткані і гэтавага адзення — на 33 проц., скуранага абутку — на 37 проц., туалетагна мыла — на 75 проц. Хіба мог марыць аб такім зяможным жыцці працоўны селянін царскай Расіі? Хіба можа аб гэтым марыць працоўны селянін фашысцкай Германіі, дзе фашызм праводзіць свой зварны лозунг — гарматы замест хлеба?

Разам з ростам заможнасці павышаецца і ўзровень культуры ў вёсцы. У 1914 годзе было ў нас на вёсцы 459 сярэдніх школ. У іх вучылася 82 тысячы вучняў. У 1938 годзе ў нас у абырлоўнай, калектывізаваанай вёсцы бач 34.993 сярэдніх школы. У іх вучыцца 11 мільёнаў 704 тысячы дзяцей калгаснікаў.

З нябачанай хуткасцю расце ў калгаснай вёсцы сетка школ і большыя дзіцячыя дамы і яслі, чытальня і клубы, калгасных стадыёнаў і спартыўных пляцовак. Расвітае калгаснае заможнае вёска.

І на гэта клінеючае, радаснае жыццё калгаснай вёскі прабавалі падняць свае брудныя рукі поўныя зраджыні, ворагі народа — траіцкіска-бухарніцкія шпіёны і шкіднікі. Купленыя фашыстамі, яны хадзілі ператварыць наша многалілінае калгаснае сялянства ў рабскую капіталістаў і памешчыкаў, хадзілі асудзіць калгаснікаў на пакуты жабрацтва, голоду і эксплуатацыі.

Доблесная савецкая разведка, кіруючая сталінскім наркомом таварышам Н. І. Ежовым, разграміла і знішчыла асноўныя гнёды зраджыні і прадажніцкай Міёрныя рэшткі гэтай разгромленай банды, тонка маскіруючыся, сямтам прадаўжаючы шкодзіць калгаснай справе. Таму патрэбна неапазыцыйна п

ЗАКОНЧЫЦЬ БУДАЎНІЦТВА У МТС

Ворагі народа ў свой час нямаюць на школі ў, капітальным будаўніцтве МТС Школьнікі вялі падрыўную работу, каб замарозіць дзяржаўныя сродкі, не закончыць распачатае будаўніцтва і т. д.

Для хутчай ліквідацыі вынікаў школьніцтва ўрадам адлучаюцца на капітальнае будаўніцтва ў 2-3 разы больш сродкаў чым у мінулым годзе. Аднак, хол будаўніцтва па Менскай вобласці паказвае, што вынікі школьніцтва ў галіне будаўніцтва тут ліквідуюцца вельмі марудна.

Будаўнічая праграма 1938 года па вобласці выканана ўсяго на 32,4 проц. Паўнацэнныя бончаны і званы ў эксплуатацыю толькі 48 аб'ектаў з 377. Зараз будаўніцтва знаходзіцца пад прамай пагрозавай зрыну, што можа з'явіцца буйнейшым тормазаем у забеспячэнні цэпай з'яўляюцца жытэлі, у арганізаванай рамонтнай сельскагаспадарчых машын і т. д.

Па МТС значнае месца займае будаўніцтва новых машына-трактарных майстаран і прыставак для гэтага няўдзячных пабудову. Аднак з 25 майстаран, якія будуцца, ні адна яшчэ

не закончана. Многія МТС як Талочыцкая, Палажэцкая, Акцябрская, Пагранічная і Дзяржынская, зусім не распачалі будаўніцтва гэтых аб'ектаў. Новаарганізаваныя Чырвонаябразіцкая, Астрашчыцкая, Забалонская, Озерская і Штурмавая машына-трактарныя станцыі да будаўніцтва не прыступілі.

У Менскай МТС (дырэктар тав. Смірноў) чварцты год будучага майстарыя і памяшканне для сельскагаспадарчых машын аднак будаўніцтва не як след не разгорнута. Будаўнічая праграма выканана на 30,5 процанта. 3 ліці аб'ектаў, падлягаючых уводу ў эксплуатацыю, ні адзін яшчэ не закончаны. Прыкладна такія ж становішчы ў Ногарэцкай, Забалонскай, Шацкай, Менскай, Дзяржынскай і Старобінскай машына-трактарных станцыях.

Часам будаўніцтва затрымліваецца з-за адсутнасці будматэрыялаў — цэменту, цвікоў, вапны. Аднак, ніякіх мер для заагулку будматэрыялаў на месцах раённай арганізацыі не прымаюць.

Л. ЛЕВІН.

На XXI гадавіну Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі Віцебскі дзяржаўны тэатр ставіць п'есу Н. Погодіна «Паліца з ружом». На здымку: сцяна сцэны, салдата Шадрына і В. І. Леніна. Роль Леніна выконвае артыст Віцебскага драматычнага тэатра П. Малчанав, ролю Шадрына — артыст Ісмаілаў.

КАНЧАТКОВА ЛІКВІДУЕМ ДРУГАГОДНІЦТВА

У 5-й гомельскай сярэдняй чыгуначнай школе, якая мае 24 класы і больш 900 вучняў, паспяховаць па працягу раду год была даволі нізка. У 1937-1938 вучэбным годзе было пакінута на другі год 165, а ў 1936-1937 годзе — 74 чалавекі.

Педагагічны совет, комсамольская і пiонерская арганізацыі школы ў мінулым годзе распачалі мерапрыемствы па барацьбе за 100-процэнтную паспяховаць. У выніку, у 1937-1938 вучэбным годзе школа дасягнула 95,6 проц. паспяховаці. Пакінута на другі год толькі 38 чалавек.

Кіраўніж асноўныя мерапрыемствы праводзіла школай для падняцця якасці вучобы і паспяховаці?

Адно з асноўных мерапрыемстваў — гэта арганізацыя сацыялістычнага саборніцтва сярод педкалектыва і вучняў, у першую чаргу, комсамольцаў і пiонераў. З пачатку вучэбнага года вялікую работу па арганізацыі сацыялістычнага саборніцтва сярод работнікаў школы правяла профсаюзная арганізацыя. На агульным сходзе вучняў быў заключаны саюз дагавору. Апрача таго, кожны работнік школы ўзяў на сябе індывідуальны абавязавальны па папярэдняй якасці сваёй работы, па поўнаму знішчэнню другогодніцтва, павышэнню сваёй ідэйнай узроўненасці, кваліфікацыі.

Выкананне ўзятых абавязавальстваў у саюздагаворах работнікамі школы правяраецца ітэмамі, а паміж школамі адзін раз у канцы чварці. Вынікі саборніцтва абмяркоўваюцца на агульных профсаюзных сходах, асвятляюцца ў насяненне і вышываюцца ў выглядзе асобных звадак і дыяграмаў.

Апрача індывідуальных дагавораў сярод вучняў, заключаны дагаворы паміж пiонэрамі, звонямі, паміж класамі. Пiсьмовыя дагаворы маюць па 2-3 канкрэтныя абавязавальствы, у залежнасці ад класа і ўзросту вучняў. Так, у саюздагаворах старых класаў ёсць пункты: вучыцца толькі на выдатна і добра; слабшых вучні бяруць абавязавальства — вучыцца не ніжэй чым на здавальняюча. У малодшых класах таксама бяруцца абавязавальствы — вучыцца прыгожа пісаць, бегла чытаць, быць акуртаным і інш.

Асабліва жыва ўспрымаюцца вучнямі саборніцтва па радах парт. Кожны рад вучняў хоча быць першым па вучобе, дысцыпліне і чыстаце. Вынікі саборніцтва па радах некаторыя класы штодня вышываюць у класнай насяненне. Гэтыя мерапрыемствы садзейнічаюць таму, што 80 вучняў адлі ўсе прадметы на выдатна і 133 адлі на выдатна і добра.

У гэтым навучальным годзе кіраўніцтва школы рашыла дадаткова да мінулагадніх мерапрыемстваў вышываць кожную чварць фотавітрыву выдатнікаў вучобы і пры ўрачыстай абстаноўцы лепшаму класу па вучобе і дысцыпліне ўручаць школьны пераходны Чырвоны сцяг. Гэта паслужыць яшчэ большым стымулам выдатнай вучобы.

Па лініі вучэбнай часткі праведзены наступныя мерапрыемствы: ад кожнага настаўніка і педагога-прадметніка патрабавалі прадумаць, акураціць складанне плана ўрока і жыткова, цікава выкладання яго. З боку вучэбнай часткі ў гэтай галіне аказвалася і метадичная дапамога: вышываліся выразкі з газет цікавых метадичных і

арганізацыйных артыкулаў, рэкамендаваліся артыкулы з журналі, выкладчыкі забяспечвалі нагляднымі дапаможнікамі, як напрыклад, кіноапаратам.

У школе праводзіцца строга ўлік адстаючых вучняў, шляхам штодзённага запавядання старастамі класаў звадак паспяховаці па кожнаму класу. Гэта дае магчымасць адміністрацыі школы і класнаму кіраўніку рэагаваць на не паспяховаць вучняў.

Для вучняў, якія адстаюць па рускай і беларускай мовах, пасля першага месца вучобы арганізаваны дадатковыя заняткі, а па астатніх прадметах — кансультацыі, якія настаўнікі праводзяць добраахвотна.

Найбольш адстаючыя вучні выклікаюцца да загадкаў вучэбнай часткі, а затым і да дырэктара для гутарак з мэтай знішчэння прычынаў не паспяховаці.

Асабліва многа дапамог у барацьбе за паспяховаць у мінулым вучэбным годзе бацькоўскі акты.

На агульных бацькоўскіх сходах, калі раскавалі аб задачы школы ў новым вучэбным годзе, 65 бацькоў запісаліся ў школьны акты, а якіх быў выбран бацькоўскі совет. Совет прымае да кожнага класа па 2-3 чалавекі, якія многа зрабілі для таго, каб знішчыць прычыны дрэннай паспяховаці вучняў. Многія бацькі заключылі паміж сабой дагаворы на сааборніцтва. Яны часта гутарылі з вучнямі, калі яны атрымліваюць дрэнную ацэнку, ходзяць на дом да бацькоў, назаўраць, як вучыць праводзіць час па-а школай.

Дзякуючы сур'ёзным адносінам да справы і правільнаму падыходу да выхавання вучняў з боку бацькоў-актыўнасці, некаторыя вучні так выпраці сваю вучобу, што перайшлі без усялякіх іспытаў у наступны клас.

У выніку ўсіх гэтых мерапрыемстваў 6 класаў па школе далі 100-процэнтную паспяховаць, 11 класаў — вышэй 95 проц. Выкладчыкі-прадметнікі Д. Іванова (хімія), Штарнаў (фізіка), Пенязькоў (прыроднааўстанова), Зямленскі (геаграфія), Ігнатьев (гісторыя) і іншыя далі 100 проц. паспяховаці па сваіх прадметах. Добра працавалі выкладчыкі беларускай мовы Т. Венар і Жарына і выкладчыца яменскай мовы Іачкоўская. Яны дасягнулі 90 процэнтаў паспяховаці па сваіх прадметах.

Паказальнымі работамі школы з'яўляюцца і той факт, што з 30 чалавек, скончыўшых 10-ы клас у 1938 г., усе паступілі ў ВНУ гарадоў Масквы, Ленінграда і Менска.

У гэтым вучэбным годзе работнікі школы і вучні ўзялі на сябе абавязавальства — канчаткова ліквідаваць другогодніцтва. Залог у гэтым — воля мінулага года і арганізаванасць калектыва.

Настаўнікі, партыйныя, комсамольскія і пiонерскія арганізацыі ў школе павінны зрабіць усё, каб пакончыць з другогодніцтвам і з гонарам выхаванне паступаючых партыйна, урадам і асабіста таварышам Сталіным задачы перад школай па вучобе і камуністычнаму выхаванню маладога соаветскага пакалення.

В. ПЕНЯЗЬКОЎ,
дырэктар 5-й гомельскай сярэдняй чыгуначнай школы.

ІЛЬНАТРАПАЛЬНЫЯ МАШЫНЫ ПРАСТОЙВАЮЦЬ

БЫХАУ. Калгаснікі калгаса «Другая пілігодка», Парадзэцкага сельсаведа ўключылі ў перадавыя сельскагаспадарчыя сааборніцтва, абавязаліся сустрэць свята сканчэннем ільназаагатавак. Сваё абавязавальства калгаснікі выконваюць з гонарам. На 28 кастрычніка план ільназаагатавак быў выканан на 90 проц. За ільнапрадукцыйны калгас атрымае ад дзяржавы каля 60 тыс. руб.

На жаль, калгасаў, якія разгарнулі сааборніцтва на свечасловае выкананне плана ільназаагатавак, у раёне вельмі мала. Большасць калгасаў выконвае план ільназаагатавак вельмі марудна. Асноўнай прычынай у тым, што ніхто ў раёне сур'ёзна не заняўся арганізаванай работай ільнапрадукцыйнага пункта.

Калгасы Дунаўкоўскага, Кляцінскага і Макрынскага сельсаветаў да гэтага часу нават не прыступілі да апрацоўкі ільну. Наогул па раёну план адцы дзяржаве ільнаваална выказалі толькі на 4 проц.

Антымеханізатарскія настроі, якія наглядваюцца з боку кіраўнікоў асобных калгасаў, і непаваротлівасць МТС

праходзяць міма ўвагі раённай арганізацыі. Гэта прывяло да таго, што ўсе 22 ільнатрапальныя машыны, якія ёсць у раёне, не працуюць.

У некаторых калгасах укаранілася шкодная практыка адкладваць работу ільнатрапальных пунктаў да з'явы Таляіа настроі па сутнасці падтрымліваюць старшын Дунаўкоўскага і Кляцінскага сельсаветаў тт. Дземідаў і Кароль. Пры гэтым яны звычайна пасылаюцца на тое, што трэба спыніцца з завяршэннем палых работ. У сапраўдасці гэтымі разважаннямі яны ставяць сваёй мэтай утапіць той факт, што прычына адставання — у дрэннай арганізацыі працы ў калгасах, у ненадзяжнасці работы мальных-трапальных пунктаў.

Каб уявіць сабе, наколькі слаба займаюцца ільназаагатаўкамі раённыя арганізацыі, дастаткова сказаць, што загадчык райагмадзела тав. Шайтар і ўпаўнаважаны Наркамата вагатавак па Быхаўскаму раёну тав. Кудлюпоў нават не могуць назваць калгасы, у якіх не прыступілі да апрацоўкі ільну. А такіх калгасаў у раёне нямаюць.

Г. ПАУЛАУ.

З ЧЫМ НАШ КАЛГАС СУСТРАКАЕ ВЯЛІКАЕ СВЯТА

Напярэдадні святкавання XXI гадавіны Кастрычніка ў нашым калгасе «Ударнік», Крычэўскага раёна, шырока разгарнулася сацыялістычнае саборніцтва. Калгаснікі змагаюцца за свечасловае сканчэнне палых работ, да тэрміновае выкананне абавязавальстваў перад дзяржавай.

Рыхтуюцца да кастрычніцкай урачыстай, мы ў першую чаргу паўнацэнна разлічылі з дзяржавай па бульбе і зарну, а таксама і за работу МТС. Выканалі план малакалгасават і масадачы. У лік 1939 года адлі 7 цэнтнераў мяса.

Калгаснікі падпісаліся на новую пазыку ў суме 5 тысяч рублёў. Падпіска паўнацэнна пагадана. Аблігацыі выданы на калгаснікам.

Пяршынства па калгасу трымае брыгада, дзе брыгадзірам працуе Ісмаілаў Вярхоўнага Савета БССР тав. Вырва. Гэта брыгада першая па калгасу скончыла ўборку свайго участка бульбы ў 35 гектараў. Зараз і астатнія брыгады выкапалі бульбу. Усё бульбнішча (77 гектараў) два разы пераарана. Замест плана 260 гектараў збылі мы зазбылі 300 гектараў. Вынулі з мочкі пняў; прасушылі, мы яе не адкладвалі апрацуюць, а валамо аддаём дзяржаве.

У нашым калгасе ёсць малочна-тварына, свинагадоўчая і аўпагадоўчая ферма. Дзяржаўны план развіцця жывёлагадоўлі выканан на 120-160 проц. Паўнацэнна скончылі падрыхтоўку да з'яўкі. Старыя памішанкі аяпелены, прыведзены ў парадка. За лета пабудавалі новую калянюню на 40 галоў і кароўнік на 43 галоў. Кармоў у нас у дастатковай колькасці. Калгаснай жывёлы забяспечана цёпла, утульна і сытая з'яўка.

Рыхтуюцца да размеркавання багатага ўраджа. Сялта на кожны прададзён прыпадае па 2,5 кілаграма зрна, 3 кілаграмы бульбы, 3-4 кілаграмы фуражу і 1 руб. 10 кап. грошаў.

Мы справіліся з паступаючай пераднамі партыяй і ўрадам аддавая справу — вырасілі добрае сартавое насенне. Зараз зааанчаем зладу насення Дзяржынскафонду.

Трэба сказаць, што нашаму насенневодчому калгасу слаба аказваюць дапамогу. Да гэтага часу яшчэ не ўведзены севазаврот, зямля не разбіта на палі. Мы нават не ведаем, колькі і якая зрна патрэбна засыпаць на насенне. Няма ў нас аграаона.

ВАСКАБОРНІКАУ,
старшыня калгаса «Ударнік», Крычэўскага раёна.

НЕ КЛАПОЦЯЦА АБ БУДУЧЫМ УРАДЖАЙ

РЭЧЫЦА. Прайшлі лепшыя тэрмы падняцця збыліва. Аднак, па раёну на 1 лістапада план збыліва ворыва выканан толькі на 45 проц. З 11.686 гектараў узарана 5.266. Асобныя сельсаветы, як Каланскі, Чэрнянскі і Комсамольскі, план ворыва выканалі на 13-21 проц.

Дрэна, з перабоямі працуюць трактарны парк раёна. Рэчывіцкая МТС узарала 2.498 гектараў пры плане 5.785. Яшчэ горш працуюць Дзяржынская МТС, якая узарала толькі 600 гектараў. У МТС да гэтага часу не працуюць новы трактар «ЧТЗ», некалькі трактарыстаў. Наглядваюцца частыя простой з-за няасвоенай дастаўкі гаручага. Трактары ў большасці працуюць у адну амену.

У многіх старшын калгасаў раёна існуе шкодная тэндэнцыя, што збыліць трэба толькі трактарамі. У выніку такіх разважанняў цягавая сіла не пераключана на ворыва, работы па падняцці збыліва пунчаны на самабё.

Старшыня калгаса Імя Калініна, Ар-

шчыкоўскага сельсавета, тав. Калеснік да гэтага часу не пераключыў цягавую сілу на збылівае ворыва. Больш таго, для павышэння процанта выканання плана ён залічыў бульбнішчыца ў план збылівага ворыва. Гэта ў той час, як у калгасе ёсць усе магчымасці закончыць ворыва ў самыя кароткія тэрмы.

Такое становішча з падняццем збыліва атрымалася таму, што райвыканком і райком партыі да апошняга часу па-большавіцку не заняліся гэтым пытаннем. Не прыняты меры да кіраўнікоў тых калгасаў і сельсаветаў, якія ўпарта не пераключылі цягавую сілу на ворыва.

Прэзідыум райвыканкома на сваіх падсядзінках заслухоўвае справядлівае старшын сельсаветаў і калгасаў, выносіць прыгожыя рэзалюцыі. Аднак, нічога канкрэтна не зроблена, каб забяспечыць выкананне прынятых рашэнняў, забяспечыць заканчэнне збылівага ворыва.

Е. ПРУСАК.

НАПЯРЭДАДНІ ВЯЛІКАГА СВЯТА

Радасныя перадсвятковыя дні пражывае БССР. Набліжэнне XXI гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі адчуваецца на кожным кроку. Працуючыя адзначаюць зямналітні дзень перамогамі на ўсіх участках сацыялістычнага будаўніцтва, адкрыццём рэла культурына, бытавых устаноў у гарадах, раёнах і калгасах, умацненнем масава-аграаонай работы.

Да свята ў Менску закончаны будаўніцтвам — выдатны будынак Беларускага дзяржаўнага тэатра оперы і балета на 1500 месцаў, першапачаснага ааішчына «Беларусь» на 150 нумараў, новая культура абсталяванне некалькіх вуліц. Радзімы дом адкрыўся ў раённым цэнтры Буда-Камп'юль; дом сакультуры на 500 месцаў у Чыгарку і фале адкрываецца ў Чыгарку.

Новыя клубы атрымліваюць калгасы «Чырвоны себіт» і «Пролетарскі шлях», Чарэскага раёна.

У дні XXI гадавіны Кастрычніка ў некаторых калгасах рэспублікі наметан пуск у эксплуатацыю калгасных электрастанцый. Да святковых дзён прымурач пуск гідрэлектрастанцый у Запольскім сельсавете, Суражскага раёна. У 400 дамах калгаснікаў запаліцца лямпачкі Ільча.

Сталіна БССР ўпрыгожываюцца мастацкімі плакатамі, карцінамі, плакатамі, лозунгамі, якія адлюстроўваюць тэмы: «Партыя Леніна—Сталіна — праваднік і арганізатар будаўніцтва сацыялізма ў БССР», «БССР — магучы фартіст СССР на захадніх граніцах», «Прынятае баянам-пагранічнікам, пільным вартавым краіны сацыялізма». Упрыгожанне пляца Волі адлюстроўвае вялікую сталініскую дружбу народаў.

ГЕРМАНИЯ І ПОЛЬШЧА

Паміж Германіяй і Польшчай існуюць зусім непрымірныя тэрытарыяльныя спрэчкі. Германскі фашызм прэтэндуе на ўсю Польшчу. У якасці першага этапу рэалізацыі захватніцкага планаў фашыскай Германія ў адносінах Польшчы высюваецца захват часткі сваянага Польскага «кардыора». Аліні з правадзіць германскага фашызма — Гебеле у канцы 1933 года зусім недружэбна пісаў: «Першая нашай мэтай, араумела, з'яўляецца рэвізія нашых усходніх граніц. Кардыор павінен належыць Германія, а тая частка Верхняй Сілезіі, якая аддана Польшчы, павінна быць вернута Германія. Калі гэты наступіць, усё астатняе будзе ўжо толькі пытаннем часу». Другі ідэалаг германскага фашызма — Рёзэнберг у сваёй кнізе «Міф XX века» заявіў яшчэ больш выраза: «Знішчэнне польскай дзяржавы з'яўляецца мэтай Германія». Рынак фашыскай літаратуры ў Германія вельмі багаты аб'ёмістымі кнігамі, прысвечанымі Польшчам «кардыор». Усе яны напісаны на азія манер: малочныя і сумныя доказы раптам нечакана змяняюцца пагрозамі па адрасу палікаў і патрабаваннем вяртату «кардыора» Германія. Да пачатку 1934 года, балай, не было такога дня, каб фашыскае прэса не змяшчала артыкулаў, поўных нестрыманай злосці і лаянкі ў адносінах да Польшчы.

Становішча некалькі змянілася толькі пасля 26 студзеня 1934 года. У гэты дзень паміж Польшчай і Германія было заключана пагадненне. Гэта пагадненне неглыб лічыць міжнародным пагадарам. Яно па сутнасці з'яўляецца заяваю двух бакоў, што яны будуць вырашаць усё існуючыя паміж імі спрэчкі пытанні шляхам перагаворнаў. Апрача гэтага, не ўзімаць пырачыста абавязавальна не ўзімаць пытаньняў, звязаных з тэрытарыяльнымі дамаганнямі да Польшчы, на працягу 10 год, г. зн. да 1944 года.

Пагадненне ад 26 студзеня 1934 года выйшла да той міжнароднай абстаноўцы, якая склалася з гэтаму часу ў Еўропе. Фашыскай Германія была ізалявана і шукала саюзнікаў. Польшча-ж кіруючая кліка, з аднаго боку, перапахла на смерць захватніцкімі замысламі Гітлера ў адносінах Польшчы, ішла з ім на міравую на любых умовах, а з другога боку, улічваючы нянавісць фашызма ў адносінах Сааветскага Саюза, шукала з фашыскай Германія саюза супроць СССР.

Вядома, што з першага ж дня ўзнікнення Польшчы яна вельмі ахвотна ўтрацілася ў каленішчу тых дзяржаў, якія актыўна змагаюцца супроць Сааветскага Саюза. Гэтым у значнай меры вызначалася франка-польскае дружба да 1933 года і вызначалася цяпер германско-польскае.

Польская кіруючая кліка, уступіўшы з 1934 года ў адкрытае сумішчэнне з кіраўнікамі імперыяльнай Германія, звязана з таго часу ўсё свае наміры на рэалізацыю сваіх захватніцкіх планаў з фашыскай Германіяй. Не выпадкова па пост міністра замежных спраў Польшчы высунута такая цёмная асоба, як палкоўнік Бек, які, па ўсеагульнаму прызнанню, з'яўляецца супрацоўнікам германскай ваеннай разведкі і даўгадзінным сцяжам. Германскі фашызм вельмі старанна скарыстаў і скарыставае свайго васала—фашыскаю Польшчу. Польшча не раз вступала ў Ліге нацый хадатаем германскага фашызма. Пан Бек зусім адкрыта інтэрліваў у Гітлера неабходныя інструкцыі перад сваімі палкамі ў Жаневу. Па спецыяльнаму заданню Гітлера палкоўнік Бек многа намаганяў прыклаў, каб скалачыць антысавецкі блок Прыбалтыйскіх дзяржаў. Праўда, асаблівымі поспехамі ў гэтай ча-

отцы ён не можа пахваліцца. Прыбалтыйскія краіны, улічваючы апошнія падзеі ў Еўропе, баяцца «дружбы» з фашыскай Германіяй і яе польскім палітыкам. Усім зразумелым таксама наглядны паводзіны панскай Польшчы ў адносінах свайго суседа — Літвы. Яна вядома, Польшча, усё больш усваяваюча металы аграарыаў, прабывала п'яўгарыць з Літвой тое, што прапарыла фашыскай Германія з Аўстрыяй. Гэта акцыя польскай ваеншчыны была вельмі выгадна Гітлеру, які шукаў выпадку абвастрыць становішча на ўсходзе Еўропы. Зараз у друк праіклі паветамленні аб германско-польскім плане раздзела Літвы. Польскія правакацыі ў адносінах Літвы рэзка ўзмацніліся.

Агрэсіўны саюз Германія і Польшчы асабліва праявіўся ў чэхаславацкім пытанні. Польшча ўсюмерна падтрымліва ла германскія планы раздзела Чэхаславакіі і за гэта атрымала Цешынскую (Чэхаславацкую) Сілезію.

Але «дружба» двух фашыскага аграарыаў мела і тут свае недалікі межы. Польская афіцыйная прэса выбалтала сапраўдныя намеры польскай ваеншчыны — устанавіць агульныя граніцы з Венгрыяй, шляхам раздзела паміж Польшчай і Венгрыяй Славакіі і Закарпатскай Украіны. Германскі фашызм рашуча выступіў супроць гэтага, не глядзячы на тое, што і Мусаліні стараўся пераканаць Гітлера не перахадзіць устанавіўленню такой граніцы. У даным выпадку даволі рэзка выявіліся супярэчнасці паміж Гітлерам і Мусаліні.

Італія, займаючы ўсё больш залежнае становішча ў «Асі Рым—Берлін», яна зааанчана ўзмацненнем пазіцыі германскага фашызма ў Цэнтральнай Еўропе, а значыць — і на паўднёвым усходзе Еўропы. Адсюль і нечаканая актыўнасць Мусаліні ў пад-

трыманні захватніцкіх планаў Польшчы і Венгрыі. Мусаліні імкнецца ўмацаваць свой уплыў у гэтых краінах і стварыць пераходку далайшаму праікненню Германія на Балканы, у прыватнасці, у Румынію.

Пасля захвату Аўстрыі германскім фашызмам і ў Польшчы ўсё часцей і часцей раздзіраюцца галасы за аб'явіненне з фашыскай Італіяй, на якую ў выпадку пагрозы Польшчы з боку Германія польскія кіруючыя колы разлічваюць абалерціцца. Наіўнасць такой надзеі вядома, і таму спыніцца на гэтым няма асабліва неабходнасці. У даным выпадку прадстаўляе вялікую цікавасць сама стрых Польшчы перад сваім захаднім суседам — сённым саюзнікам. Падстаў для гэтага страху больш, чым дастаткова.

Польская грамадзянскае вельмі зааанчана тым фактам, што Гітлер ні разу ні адзіным словам не абмовіўся аб чэпарушэнні польскіх граніц. Больш таго, Гітлер ужо ў 1938 годзе заявіў, што ён лічыць неанавае Польскага «кардыора» вельмі выгадна «сярзучнасцю». Сама дэфініцыя гітлераўцаў у Польшчы і Данцыгу, якая ўзмацнілася асабліва за апошні час, гаворыць аб тым, што Гітлер намеран у недалекім будучым рашуча выправіць гэту «сярзучнасць».

Апазыцыйны друк у Польшчы з дня на дзень публікуе рад артыкулаў аб дэфініцыі гітлераўскай агентуры ў Польшчы, якія паказваюць вельмі ярка адваротны бок польска-германскай «дружбы».

Польская газета «Нова жоч посполіта», паведамляючы аб падрыўнай дэфініцыі польскіх гітлераўцаў, пісала: «За апошні час сярод часткі нямецкіх каліністаў на Валыні наіравае значнае жывуленне, выкліканае ўзмоцненым прыкненнем у гэтыя раёны фашыскага агентаў з Германія. Алчасова з умацненнем фашыскай прапаганды заўважана таксама, што многа каліністаў, у асабліваці з моладзі, нелегальна выя-

джаю ў Германія. Назіранне паказвае, што вальныя немцы з'яўляюцца ў горад Беласток, адкуль іх перадываюць ва Усходнюю Прусію для праходжання спецыяльных фашыскага «курсы», на якіх ім выкладаюць «навуку» фашызма — «расізм» і спецыяльны курс падрыўнай работы».

У сярэдзіне верасня ў Бельску адбыўся кангрэс створанай на ядаўна ў Польшчы гітлераўскай арганізацыі пад назвай «Аб'яднанне нямецкіх арганізацый у Польшчы». Выступіўшы на кангрэсе «фюрэр» гітлераўцаў у Польшчы—доктар Сварт, які прэтэндаваў на ролю польскага Гейляна, сказаў прамоў, поўную пагроз па адрасу Польшчы.

Польскія газеты ўсё часцей змяшчаюць заметкі аб судовых працэсах у Польшчы супроць немцаў, якія абвінавачваюцца ў дзяржаўных злачынствах. Зусім наядуна ў Торуні слухалася справа аднаго немца-памешчыка, які, выступаючы на сходзе мясцовай нямецкай фашыскай арганізацыі, адкрыта заявіў, што «сёра Гітлер прыдзе на Памор'е». «Ганец варшаўскі» паведамляе, што ў бліжэйшы час абдуцэцца працэс супроць групы гітлераўцаў, аланых суду за варожую ў адносінах да польскай дзяржавы дзейнасць. Падсудныя абвінавачваюцца ў тым, што яны сістэматычна перакідвалі з Польшчы ў Германія гітлераўскую моладзь. Гэтая моладзь праходзіла ў Германія спецыяльныя ваенныя курсы, пасля чаго яна залічвалася ў так названы «польскі легіён», створаны па ўзору «аўстрынскага» і сёндэ-нямецкага, з мэтай барацьбы за захват насяненых немцамі польскіх тэрыторый.

Польскія газеты наядуна паведамляюць аб вельмі цікавым факце. У Германія з вёдама і згоды міністэрства прапаганды выданы спецыяльныя географічныя карты, мэтай якіх з'яўляецца паказаць, якой будзе Германія ў 1960 годзе. Гэтыя карты ўключаюць у граніцы «будучай Германскай імперыі»: Чэ-

хаславакію, Румынію, Венгрыю, Латвію, Літву, Эстонія і вялікую частку імперыяльнай Польшчы, а імяна — Памор'е, Верхнюю Сілезію і Паанскае ваяводства.

Палітыка супраціўлення з гітлераўскай Германіяй вельмі непапулярна ў Польшчы. Найшырэйшы народны масы ненавідзяць польскую кіруючую кліку і іх гаспадару ў Германія.

Ні для каго ў Польшчы не сакрэт, як раздзяляюцца германскі фашызм з польскай надменнасцю ў Германія. Кожны палік ведае, што ў вачах перапішаных прыгнатыяў германскага народа ён усюга на ўсяго — толькі прадстаўнік «малахаштоўнай славянскай расы», а то і проста «польская помесь свіні і сабакі».

Гэтыя эпітэты маюць вельмі шырокае хаджэнне не толькі ў «Трэцім імперыі», але і ў Польскім «кардыоры» і Верхняй Сілезіі.

Апрача таго, у памяці польскага народа яшчэ свежы прыклады даваеннай знішчальнай у адносінах палікаў палітыкі германскага імперыялізма.

У гэтых умовах варшаўскаму ўраду вельмі цяжка апраўдаць у вачах польскага народа сваю палітыку агрэсіўнага саюза з фашыскай Германіяй. Ды ён да гэтага асабліва і не імкнецца. Ва ўсім беручы прыклад са свайго гаспадары—фашыскай Германія, польская кіруючая кліка засваівае і гітлераўскія прыёмы ва ўнутранай палітыцы. Становішча прыгнатыяў народаў Заходняй Беларусі і Украіны ў Польшчы нічым не лепш становішча палікаў у Германія.

У шырокіх слаях насельніцтва Польшчы ўзмацняецца рух за стварэнне ад

